

AT YARIŞI

RÜZGAR GİBİ GEÇENLER-26 OLAĞANÜSTÜ GÜCÜN SEMBOLÜ; ÖZGÜNHAN



AT KOŞAR, BAHT KAZANIR, SENİN ATIN İYİ, BENİM ATIM ŞANSLI OLSUN. BUNLAR DA BOŞUNA SÖYLENMEMİŞ FAKAT HER DERDE DEVA OLAN SÖZLER DEĞİL. BİZİM BAHTIMIZ AÇIK, ATIMIZ ŞANSLI İSE, DAHA İYİ OLAN ATI BİR KEZ, HADİ BİLEMEDİNİZ İKİ KEZ GEÇERİZ. YA O BİZİ KAÇ KEZ GEÇER?

SPOR ARENA  Reşat KÖSTEM



YIL 2000, mevsim sonbahar... Yarış ikramiyeleri, yarış takvimi, "gönülden geçen

hipodromlarda" ahır bulma sohbetlerinin koyulaştığı günler. Her atçının ortak konusu olan bu başlıkların yanı sıra Arap atçılarının gündeminde devlet haralarından satışlara getirilecek elit taylar da vardı. Hangi taylar daha gösterişli, hangisinin ne kusurları var? Daha da önemlisi, büyük atçılar hangilerine talip olacaklar? Gönüllerde o taylardan birini almak var ama ucunun nereye varacağı belli değil... Paradan daha altı sıfır atılmamış, milyarların havada uçtuğu dönemler...

2000 yılı elit tay satışlarında Sultansuyu, Anadolu ve Karacabey Tarım İşletmele-

rinde yetiştirilen 42 safkan, toplam 3 trilyon 490 milyar liraya alıcı buldu. Bugünkü parayla 3 milyon 490 bin lira. En pahalı tay 200 milyarlık fiyatıyla, Sultansuyu'nun yetiştirdiği, Baba Yıldız ile Pir Karaca'nın ana-baba kardeşi Deviren olmuştur. Bu haradan gelen Volga II, Savatlı ve Tulyad'ın yavruları, eski adıyla Çifteler olan Anadolu Tarım İşletmesi'nden gelen Albatur, Demirkır ve Özgün; Karacabey'den gelen

Rüzgar 30, Serhanbey, Sa'd 49/80 gibi aygırların yavruları genellikle el yakan fiyatlara ulaşıyorlardı.

AT, PARA İLE SATIN ALINMAZ

Atlara ödenen paraları konuşmaya başlayınca, "At, para ile satın alınmaz" özdeyişini de unutmamak gerek. Daha doğrusu; iyi paraya aldığınız at, bunun karşılığını veremeyebilir.

Zaten ödenen bedel ile atın performansı arasında doğru orantı olsa, herkes "çifti, çubuğu satıp" en pahalı atı alır. Bir de madalyonun tersine bakalım...

İyi bir atı, ya da öyle olacağı varsayılan bir tayı da "üç otuz paraya" kimseye bilerek vermezler. Hele hele söz ettiğimiz, devlet haralarında yetiştirilen Arap taylarının açık artırma ile satışı ise bunu

AT YARIŞI

NECDET TURAN, ÖZGÜNHAN'I NASIL ALDIKLARINI ANLATIYOR: "2000 YILI ANADOLU TARIM İŞLETMESİ SATIŞINA BABAMLA BİRLİKTE GELDİK AMA BEĞENDİĞİMİZ BAZI TAYLARA PARAMIZIN YETMEYECEĞİNİ BİLİYORDUK. ÖZGÜNHAN ÇIKTI, TALİBİ FAZLA DEĞİLDİ. 'BABA BU TAY UCUZ GİDECEK GALİBA, BİZ DE ARTIRALIM' DEDİM VE 112 MİLYARA BİZDE KALDI."



unutun. Hatır gönül bir yana, herkes, aklındaki, gönlündeki tayı almak için sonuna kadar mücadele eder. At koşar, baht kazanır, senin atın iyi, benim atım şanslı olsun. Bunlar da boşuna söylenmemiş fakat her derde deva olan sözler değil. Bizim bahamız

açık, atımız şanslı ise, daha iyi olan atı bir kez, hadi bilemediniz iki kez geçeriz. Ya o bizi kaç kez geçer?

Bugün anlatacağımız şampiyon 2001 yılının tayı olduğuna göre, o yılın bazı rakamlarına bakmak gerek. 338 Arap tayı yarış hayatına başlamış ve 209'u koşu kazanmış. Koşamayanları da hesaba katacak olursak, sahaya gelen tay sayısı 400 dolayında diyebiliriz. Yıllık programda da Arap taylarına 370 koşu ayrılmış. Bu baht işi olsa, gelen tayların neredeyse yarısı koşular kazanıp, diğer yarısı maiden kalır mıydı? Kazananla, kazanamayan bir olur mu hiç?

Aynı jenerasyonun elit taylarına da bir bakalım... 40'ı sahaya gelip, 6'sı 3 yaşlı dönemlerinde koşu kazanamamış. 3 yaşında kazanamayan elit tayların oranı %14. Bizce bu rakamlar, ne kadar yüksek bedel öderseniz ödeyin; kazanmakla kazanmanın kardeş olduğunu hatırlatmaktan başka bir anlam taşıyor. Çünkü 2001 yılında start alan tayların yaklaşık %12'sini oluşturan "elitler", koşuların %24'ünü kazanıyor. Yaklaşık %85'i ilk yıl Maiden'dan

çıkıp başarıp, toplamda 89 koşu, her elit tay ortalama 2.22 koşu kazanmış.

Koşan diğer tayların ise %70'i ilk yıl Maiden'dan çıkmış ve kazandıkları ortalama koşu sayısı 0.94. Demek ki elitler, diğerlerinin yaklaşık 2,5 katı koşu kazanmışlar. İstatistikler diğer yıllarda da buna benzer midir, bilemiyorum. Benim asıl vurgulamak istediğim, 2001 yılında sahaya gelen Arap taylarının niteliği. Anlattıklarım bir fikir veriyor ama anlatacaklarım, her şeyi apaçık ortaya koyuyor.

2001 yılında 3 yaşlı erkek Arap taylarına 19 grup koşu düzenlenmiş. Bunların 18'sini elit taylar, Bursa'daki G3 Domanic Koşusu'nu özel harada yetişen Janberk kazanmış. O yıl sahaya çok iyi taylar gelmişti. Bir örnek vereyim. Anadolu Ateşi, 2001 yılının açık koşu kazanamayan 3 yaşlı tayları arasındaydı. Varın gerisini siz hesap edin...

Hedefe vardık sayılır... Elit tayların kazandığı 18 açık koşunun paylaşımı şöyle: Özgünhan 7 açık koşu, Demirkazık 6, Başkanbey ve Atak 2, Babanur 1'er koşu

kazandılar. Özgünhan ve Demirkazık 7 kez birlikte koşup, bunların 6'sında ilk 2 sırayı paylaştılar. Üçünü Özgünhan, üçünü Demirkazık kazandı. Sezon boyunca bu ikiliyi geride bırakarak kazanan tek isim, Sultansuyu Koşusu Galibi Başkanbey oldu. O yıl sahaya iyi tayların geldi-

ğini söylemiştik. Özgünhan ile Demirkazık "çok çok" iyi safkanlardı. Anadolu Tarım İşletmesi'nin en pahalı tayı Baran Cemiloğlu'nun 131 milyar ödediği Anadolu Ateşi olmuştur. Demirkazık 116 milyara Yavuz Gülerce'ye, Özgünhan da 112 milyara Adil Turan'a satıldılar. At alırken para her şey demek değil ama bir yere kadar... Sizlere bu safkanlardan, Özgünhan'ı anlatacağım. Şampiyon safkanın sahibi **Adil Turan** ve oğlu **Necdet Turan**'ın atçılık hikayeleri 1997 yılında başlıyor.

SURUÇ'LU OLMAK**EŞİTTİR ATÇI OLMAK**

Adil Turan; Şanlıurfa atçılarımızın çoğu gibi, Suruç'ta doğmuş. Suruç adeta atçılık diyarı. Bu rastlantı değil, tarihin derinliklerinden kaynaklanan bir gelenek ve oradaki insanların genlerinde var. Neden böyle söylediğimi, izin verin iki cümle ile anlatayım. Eski çağlarda Seruç adını taşıyan bu yöre, yetiştirdiği cins atlarıyla ünlülmüş. Seruç; günümüzde de kullandığımız "saraç" sözcüğünün çoğulu. Dilimize Arapça'dan geçen saraç sözcüğünün kökeni olan "sarc" de, "eyer" anlamına geliyor.



AT YARIŞI

ÖZGÜNHAN'IN BABASI ÖZGÜN; ODİN VE AYABAKAN GİBİ YAVRULARIYLA ÜLKE SINIRINI DA AŞAN BİR ÜNE KAVUŞMUŞTU. ÖZGÜNHAN'IN ANNESİ 39 NEAME, ARAP ATI YETİŞTİRİCİLİĞİMİZDE AYRI BİR EFSANE. 1983 DOĞUMLU 39 NEAME; ÖZGÜNHAN'IN YANI SIRA, DİNÇERBEY, SAM-AY, EVREN I, HALİD, DON JUAN, YAVUZCA VE KADİRHAN'IN DA ANNESİ.

Suruç'a bu nedenle "eyerciler kenti" diyebiliriz.

Suruçlu atçılarımız, onları sadece yarıştırmayı değil, yetiştirmeyi de seviyorlar. **Necdet Turan**'a yetiştiricilik yönlerini sorduğumda; "**Biz yetiştiricilik yapmadık. Babam sadece devleti yetiştirdiği atları alıp, koşardı**" diyor.

İlk atları Gülayfer ile "baba oğul" iyi bir başlangıç yapmışlar diyebiliriz. Gülayfer G2 Cahide Koşusu'nu kazanmış, G2 Mehmet Ali Kiper ve Kosova koşularını da 3. tamamlamış. Bu safkanın 5 yıl süren yarış yaşamında, 11 birincilik, 24 plasesi var. Adil Turan'ın Özgünhan'dan önce Gülsever, Turanağa, ana baba kardeş Gülayfer ile Ayfergülü gibi yarış kazanan ama pek de ses getirmeyen safkanları olmuş. 2000 yılında koşmaya başlayan Necdet'ağ'a'nın da, Tamerinoğlu ile Odınhan'ın olduğu G1 Hatay ve Haralar koşularındaki 4.'lükleri ile dikkati çekici. Aynı yıl 2 koşu kazanmayı başaran bu safkan, G2 TİGEM ve G3 Uludağ koşularını 2., Babakuruş Koşusu'nu 3. tamamlamış.

BU TAYA BİZİM PARAMIZ YETMEZ

Demirkır-Mencule 44 orijinli Necdet'ağ'a'nın 3 yaşındaki performansı baba ile oğul iddialı taylara talip olmak için sınırlı cesaretlendirmiş ama nereye kadar? **Necdet Turan** bunun yanıtını veriyor:

"2000 yılı Anadolu Tarım İşletmesi satışına Babamla birlikte geldik ama beğendiğimiz bazı taylara paramızın yetmeyeceğini biliyorduk.

Demirkazık'ın satışını oturduğumuz yerden öylece seyrettik. Özgünhan çıktı, bunu da biz alamayız deyip artırmayı seyretmeye başladık. Önceki taylardaki olduğu gibi talibi fazla değildi. 'Baba bu tay ucuz gidecek galiba, biz de artıralım' dedim ve 112 milyara bizde kaldı. Hiç

unutmuyorum. Satış tamamlandı, Babam evrakları imzalamaya giderken, Süleyman Akdı 'Adil Bey, tebrik ederim şampiyon atı aldın' dedi."

Baba-oğul Turan'ların "Bizim paramız yetmez" diyerek satışını seyretmekle yetindikleri, Demirkır yavrusu Demirkazık'ı Yavuz Gülerce 116 milyara satın almıştı. Bu müthiş tay son yarışına kadar, Özgünhan'ın en sert rakibi oldu. Demirkazık'ı, Gülerce Ekürisi'nin uzun süre menajerliğini ve antrenörlüğünü yapan Mehmet Çay'a sorduk; "**Biz o satışlardan Demirkazık ile Albatur yavrusu Akcan'ı aldık. Demirkazık muazzam bir attı. Daha satış padoğunda (Bugün al, 15 gün sonra koş) dercesine geziyordu. O kadar güzel ve koşmaya hazır ki... Moletinde yaşadığı ciddi soruna rağmen o yarışları yaptı**" diyor. Demirkazık'ın performansına, yarışlarına bakınca, Mehmet Çay'a hak vermemek olanaksız. Aynı jenerasyona birden fazla şampiyon adayı denk gelince böyle oluyor.

EFSENE ANNE VE BABANIN YAVRUSU

Özgünhan'ın babası Özgün'den, Odın ve Odınhan'ı anlattığımız bölümde ayrıntılı biçimde söz etmiştik. 4 yaşlı olarak B grubunda başladığı 1988 yılını, G2 Malazgirt ve G1 Cumhuriyet Koşusu galibiyetleri ile kapatıp, 3 yıl sonra yeniden sahaya dönen ve kazandığı koşuyla unutulmaz bir final yapan safkan. Özgün; Odın ve Ayabakan gibi yavrularıyla ülke sınırını da aşan bir

üne kavuşmuştu.

Özgünhan'ın

annesi 39 Neame,

Arap atı yetiştiriciliğimizde ayrı bir efsane... Yozgatlı

I-Neame 23 orijinli

bu kısırak, Demirkır ile Balık'ın ana

baba bir kardeşi.

1983 doğumlu 39

Neame; Özgünhan'ın yanı sıra,

Dinçerbey, Sam-Ay, Evren I, Halid,

Don Juan, Yavuzca

ve Kadirhan'ın da

annesi. Bir yaş büyük ablası 38 Neame, Volga II'den Hastay, Sertay, Dostkaraca, Sezenbey, Soncan'ı vermiş. Neresinden bakarsanız, 'şampiyonlar' familyası.

Özgünhan'ın ana baba kardeşi Yavuzca'yı 1997 yılı satışlarından Gülerce Ekürisi satın almıştı. 1998 satışlarındaki ana baba kardeşi Kadirhan 41 milyara, Özgün-55.Kemiyetülirak orijinli Odın 38 milyara, bir yıl sonra da, Odın'ın ana baba kardeşi Odınhan 170 milyara alıcı bulmuştu. Özgünhan bu koşullarda ucuza gitmiş.

Özgünhan'ın neden bu fiyata gittiğini Necdet Turan'dan öğreniyoruz:

"Atın ayağının üstünde yara ve tendonda yırtık vardı. Hastaneye götürdük, oradan da iyi rapor vermediler. Babamla, Veteriner Ali Akşit iyi dosttu. At muayene olurken, baktık Ali Bey de köşede bizi seyrediyor. Babam onu görünce hemen yanına gitti ve durumu anlattı. Atın ayağına bir de o baktı ve 'Devam edin, bir şey olmaz. Bu at koşar' dedi."

Adil Turan da, Ali Akşit'in sözüne güvenerek devam etti.

Ali Akşit, bilgisine güvenilecek, sadakati efsane isimlerden biriydi. 1920 doğumlu uzman veteriner, 1974 yılında kurulan at hastanesi ile birlikte, Türkiye Jokey Kulübü'ndeki görevine başladı ve 2008 yılına kadar da burada çalıştı. İnanması güç ama doğru, 88 yaşına kadar. Kadıköy'deki evinden Veliefendi'ye haftanın 6 günü, TJK'nın servisiyle gidip geliyordu. Her zaman hızlı, çok hareketli ve sevecendi. Büyük küçük demeden, mutlaka sizden önce hal, hatır sorardı. 2015 yılında kaybettiğimiz, farklı bölümlerde de olsa, uzun yıllar TJK'da birlikte görev yaptığımız, dostumuz Ali Ağabeyi unutmak mümkün mü?

FARKLI VE GÜÇLÜ BİR TAY

Adil Turan, Ali Akşit'e güvenerek aldığı taydan vazgeçmeyip, yola devam etti. İyi ki de öyle olmuş. Bu arada, hemşerisi Ali Yıldız'ın Özgünhan'a ortak olma teklifini kabul eden Adil Turan, bir yıl sonra aldığı Sonperde'yi de onunla ortak koştu. Yarış hayatı 10 yıl süren Sonperde'nin aralarında grup koşular da olmak üzere 25 birinciliği, 44 plasesi var. Biz kahramanımıza dönelim.



JOKEY SELİM KAYA:
"ÖZGÜNHAN BUGÜNE KADAR BİNDİĞİM EN GÜÇLÜ ARAP ATI. ADANA'DA 1000 METRELİK GRUP KOŞUNUN STARTINA GİDERKEN BENİ ÜZERİNDEN DÜŞÜRÜP KAÇMIŞTI. TAM KOŞUDAN ÇIKACAKTI, TUTUP GETİRDİLER, YARIŞI KOŞTUK. BÖYLE ÇILGINLIKLARI VARDI."



AT YARIŞI

ÖZGÜNHAN, 5 YILA SİĞİRDİĞİ 38 KOŞUDA; 26 BİRİNCİLİK, 8 İKİNCİLİK, 2 ÜÇÜNCÜLÜK. 2004 YILINDA ULAŞTIĞI 140 HANDİKAP PUANI İLE BİR YIL SONRA YARIŞ YAŞAMINI NOKTALAMAK. YARIŞ HAYATINDA GEREKENİ FAZLASIYLA YAPMIŞTI VE ONA DA BÖYLE BİR VEDA YAKIŞIRDI. NE MUTLU BİZE, YAŞATTIĞI MUTLULUKLAR İÇİN ONU ONURLANDIRMA ŞANSINI YAKALADIK.

24 Şubat 1998 doğumlu Özgünhan, yarış yaşamına 27 Şubat 2001 tarihinde Adana'da başladı. Denk gelse, doğum gününü yarışseverlerle birlikte kutlayacak... Atın menajerliğini **Tuncay Kantarmacı**, antrenörlüğünü de **Erhan Dıblen** yapıyorlardı. Adana'daki hazırlık dönemi ve ilk yarışlarını **Erhan Dıblen**'e soruyorum:

"Özgünhan sahaya geldiği ilk günden itibaren dikkati çekiyordu. Çünkü fevkalade bir eşkâle sahipti. Şampiyonu bulduk dedik. Söz dinleyen bir tay olduğunu söyleyemem. Bizim istediklerimizi zor kabul ediyordu, kendi istediğini yapmayı tercih ediyordu. İnatçılığı onu farklı kılıyordu. Önce tatlı kenterler yaparak, sonra yanında atla çalıştırdık. Atla çalıştığı zaman hırslanıyor ve ona geçilmek istemiyordu. Özgünhan sahaya çıkınca, üç dört kat farklılaşıyordu diyebilirim."

Özgünhan'ın ilk idmanlarını yapan ve onunla çok sayıda grup koşu kazanan jockey **Selim Kaya**:

"Şöyle diyebilirim, bugüne kadar bindiğim en güçlü Arap attı. Taylık döneminde huysuzlukları vardı. Binekteyken bir anda parlayıp, üzerindeki kaçırıyordu. Adana'da 1000 metrelik grup koşunun startına giderken beni üzerinden düşürüp kaçmıştı. Tam koşudan çıkacaktı, tutup getirdiler, yarıştı koştu. Böyle çılgınlıkları vardı."

Selim Kaya'nın söz ettiği yarış, sezonun ilk grup mücadelesi olan G3 Çukurova Koşusu. Koşuyu kazanan, Adana Sezonunu zirvede tamamlayıp İstanbul'a gelecekti. Bu isim Özgünhan oldu. Hem de ne



bitirebilecek kadar ciddi sakatlığı sonrası, tabela dışında kaldığı 28 Ağustos 2003 tarihine kadar bir daha ilk ikiden hiç düşmedi. Yaklaşık 2,5 yılı kapsayan bu sürecin bilançosu: **"Kurtlar Sofrası"** diyebileceğimiz rakipler arasında 21 start; 15 birincilik, 6 ikincilik.

2001 İstanbul Sezonunu 2 birincilikle açan safkan, sonrasındaki G3 Sultansuyu ve Aziziye koşularında Başkanbey ve Babanur'un ardında 2. kaldı. Sultansuyu Koşusu ilginç bir mücadeleydi. Başkanbey ile Özgünhan'ın yanı sıra Anadolu Ateşi, Demirkazık, Babanur olmak üzere 5 tay start aldı ve koşunun birincisi ile sonuncusu arasında sadece 36 saliselik fark oluştu.

Sıradaki G2 Satvet Koşusu'nda ilginç bir rastlantıya şahit olduk. Sultansuyu Koşusu'nun kopyası gibi yine aynı 5 tay burada da buluştular ama bu kez kolay kazanan Özgünhan olurken, Demirkazık ikincilikte kaldı.

Bu yarış, şampiyon safkanın Sadettin Boyraz'la katıldığı ilk koşu olarak da anımsanır. 5 yıl süren yarış yaşamı boyunca, Özgünhan'a 3 farklı jockey bindi. **Selim Kaya, Sadettin Boyraz ve Halis Karataş.** Boyraz da Özgünhan için, diğer iki meslektaşından farklı şeyler söylemiyor:

"Çok güçlü ve kuvvetli, Babası Özgün'ü yansıtan, onun en iyi yavrularından biriydi. Özgünhan için bindiğim en iyi Arap atı diyebilirim."

Satvet Koşusu'nda da startla birlikte öne çıkıp, yarışın temposunu belirleyen

kazanma...

Kum pistteki 1000 metrelik koşuda yaptığı 1:09.93'lük derece bugüne kadar kırılmayan bir rekor. Özgünhan 2001, 2002 ve 2004 sezonlarını Adana kum pistinde açtı ve koştuğu toplam 8 yarışın yedisini kazanıp, birinde 3. oldu. Kazandığı koşuların altısı G3, biri de ilk startı olan 1 şartlı yarıştı. Kum pist performansı da yabana atılacak gibi değil.

Sezonun iddialı taylarının gövde gösterisi, her yıl olduğu gibi yine, İstanbul Veliefendi Hipodromu'nda gerçekleşti. Özgünhan; önce KV-8 Süleyman Sırrı Turhan Koşusu'nda Dağhanbey'i, 3 hafta sonra da G3 Kazım Karabekir Koşusu'nda Başkanbey'i geride bıraktı.

KURTLAR SOFRASI

Özgünhan bu yıl start aldığı 15 koşudaki performansı; 9 birincilik, 5 ikincilik, 1 üçüncülük oldu. Üçüncülüğü, Adana'daki KV-8 Mercimek Koşusu. 13 Mart 2001 tarihindeki bu koşu Didim, Dağhanbey şeklinde sonuçlanmıştı. Yarış hayatını



AT YARIŞI

2002 YILI G1 TÜRK SİLAHLI KUUVETLERİ KOŞUSU'NA ORTAYA ÇIKAN TABLOYA BAKALIM... KOŞUYU KAZANAN ÖZGÜNHAN, BU YARIŞTA SESAMÖİD KEMİĞİ ÇATLADIĞI İÇİN TAM 1 YIL, 2. OLAN DEMİRKAZIK MOLETİNDEKİ SORUN NEDENİYLE 9,5 AY PİSTLERDEN UZAK KALDI. BU İKİ SAFKAN DA AYNI ŞANSSIZLIĞI ODINHAN GİBİ 4 YAŞINDA YAŞADILAR AMA HER ŞEY ORADA BİTMEDİ...

Özgünhan, düzlükte daha da artırarak **"ezeli"** rakibi Demirkazık'a şans tanımadı ve onu ikincilikte bıraktı. 2001 yılı Yarış ve Yetiştiricilik Kitabı'nda 3 yaşlı Arap tayları bölümünü yazan **Mehmet Ayan** da Şampiyon'un bu özelliğini vurguluyor:

"Özgünhan sopa-kamçı kaçarak hiçbir yarışta kazanamadı. Hep yarışın temposunu kendi belirledi ve o tempoyu düzlükte daha da artırarak kazandı."

Sezonun ilk G1 mücadelesi olan Çanakkale Zaferi Koşusu'nda, yarışseverlerin fazla şans vermediği Demirkazık sürpriz bir birinciliğe imza atarken, Özgünhan ikincilikte oldu. G3 Tarzan Koşusu'nda bu kez ibre yeniden Özgünhan'a döndü ve Demirkazık 2.'likte kaldı. Sezon finaline doğru yaklaşırken, iki şampiyon adayının yolları ayrıldı. Özgünhan İstanbul'da Babakurus, Demirkazık Ankara'da Prof. Selahattin Batu koşularında start aldılar. İkisi de bu mücadeleleri kazandılar. Sıra 3 yaşlı Arap tayları için sezon finali kabul edilen G1 Hatay Koşusu'na gelmişti.

YILIN TAYI ÖZGÜNHAN...

Hatay Koşusu Özgünhan'ın ilk Ankara seyahati olacak. Akıllarda: **"Bu koşuyu hangi tay kazanır?"** değil, **"Özgünhan mı, yoksa Demirkazık mı kazanır?"** sorusu oluşmuştu. İki safkan o güne kadar 4 kez birlikte koşular. Bu mücadelelerden, Demirkazık G1 Çanakkale Zaferi Koşusu'nu, Özgünhan G2 Satvet, G3 Tarzan koşularını kazanmıştı. G3 Sultansuyu Koşusu'nda da Özgünhan 2., Demirkazık 4. olmuştu. Özgünhan bir adım önde görünüyordu ama Çanakkale Zaferi Koşusu sonrası bu G1 koşuyu da Demirkazık kazanırsa, işler değişecekti. Demirkazık'ta **Süleyman Akdı**, Özgünhan'da **Sadettin Boyraz**... Sonrasını **Sadettin Boyraz**'dan dinleyelim:

"Özgünhan, Yavuzhan'vari koşuyordu. Önde boş kalırsa yavaşlıyor, rakibi görünce onunla mücadeleye girip kazanıyordu. Süleyman abi, Haberbatur ile Yavuzhan'ı geçtiği yarışlardaki gibi koştu. Tam arkama saklanmıştı. Düzlüğe önde çıktım ve Demirkazık'ı aradım. Dışıma çıkıp, benim ata pek yaklaşmadan solumdan gelir diye bekliyordum ama o içe girip, yaptığı atakla bir boy kadar öne kadar geçti. Demirkazık'

Yakalayıp, koşuyu baş farkıyla kazandı."

Sezonun son G1 mücadelesi Haralar ve sonrasındaki G3 Akbatur Koşusu'nda gülen taraf, Özgünhan'ı geçen Demirkazık oldu. Bu iki koşuda doğa koşullarının, İstanbul'daki müthiş yağışlarla ağırlaşan pistin etkisi oldu. Özgünhan, ağır pistte eksik koşuyordu. Yine de bu güçlü rakibine haksızlık yapmayalım. Normal pistte de Demirkazık Özgünhan'ı geçti... Bu ikilinin rekabeti gelecek yıllarda da devam edecekti. 2001 yılını Özgünhan ve Demirkazık 130'ar handicap puanı ile kendi yaş gruplarında lider tamamladılar.

YOKSA YARIŞ HAYATI MI BİTİYOR ?

Bir yıl geride kalmış ve Özgünhan 4 yaşına gelmişti. Bundan sonra kendinden yaşça büyük zirvedeki rakiplerle de mücadele etmek zorunda kalacaktı. Hem de ne rakipler... Onların arasında kaybolup gitmek de vardı...

2001 yılını Adana'daki G3 koşu galibiyetiyle kapatan Şampiyon, yeni sezonu da yine orada G3 Seyhan Belediye Başkanlığı ve G3 Karacaoğlan Koşusu birincilikleriyle açtı. Sıra Ankara ve İstanbul'da, **"taşların yerine oturacağı"**, Özgünhan'ın "en büyük benim" diyebileceği koşulara gelmişti. İlk mücadele, 2002 yılının 22 Nisan günü, Ankara 75. Yıl Hipodromu'ndaki G1 TBMM Koşusu oldu. Favori 7 yaşındaki, 139 puanlı **"İzmir Fatih"** Ağa Karaca idi. Startla birlikte Dağhanbey liderliği aldı ve kapanması zor bir fark yaptı. Özgünhan, burada da zoru başarmış, 1600 metrelik koşuyu 1:44.45 yaparak Dağhanbey'in boyun farkıyla önünde kazanmıştı. Hem de bugüne kadar Ankara pistinde yapılmış en iyi 6. derece ile.

Özgünhan'ın 2022 yılındaki yarış yaşamı, ne yazık ki 6,5 ay sürdü. Sorun ciddi, sesamoid kemiği çatlamıştı. Bu tür sakatlıklar, o yıllarda genellikle yarış hayatının sona ermesi anlamına geliyordu. Özgünhan 2 Şubat ile 25 Ağustos tarihleri arası 8 koşuda start aldı ve 7 birincilik, 1 ikincilik elde etti. Sadece TBMM değil, Selim Kaya ile katıldığı G1 Niğbolu ve G1 Türk Silahlı Kuvvetleri, G2 Ali Rıza Bey ve G2 Dumlupınar koşularının da galibi o oldu. **Selim Kaya**, şampiyo-

nu şöyle tarif ediyor:

"28 yıldır bindiğim Arap atları içinde en güçlü olanıdır diyebilirim. Bence hiçbir gün gerçek gücüyle koşmadı. Tayken sağlıklıydı ama tam anlamıyla hazırlanmamıştık, dört dörtlük formda değildi. Daha yırtılmamıştı. O yarışları %60-65 hazırlanmıştı. Aslında hak ettiği yer, olduğundan çok daha fazlasıydı."

2001 yılı G1 Türk Silahlı Kuvvetleri Koşusu'nu anımsar mısınız? Bizlere daha dün gibi geliyor ama aradan 20 yıl geçmişti. Tamerinoğlu'nun kazandığı, Odinhan'ın kırılan ayağına rağmen 2. tamamladığı koşu, unutulmayan yarışlar arasındadır. Muratağa da aynı koşuda yarış yaşamını noktalamıştı. Sakatlanan üç safkanın da o yıl 4 yaşında olduklarını belirtelim. Odinhan, handicap listelerinin üst sınırı olan 140 puana ulaşan ender safkanlar arasındaydı. 132 puanlı Tamerinoğlu, bu birinciliği sonrası 138 puana yükseldi.

Bir yıl sonraki, 2002 yılı G1 Türk Silahlı Kuvvetleri Koşusu'na ortaya çıkan tabloya bakalım... Koşuyu kazanan Özgünhan, bu yarışta sesamoid kemiği çatladığı için tam 1 yıl, 2. olan Demirkazık moletindeki sorun nedeniyle 9,5 ay pistlerden uzak kaldı. Bu iki safkan da aynı şanssızlığı Odinhan gibi 4 yaşında yaşadılar ama her şey orada bitmedi.

Özgünhan'ın 2002 yılındaki parlak yarış yaşamı, bu nedenle kısa sürdü. Demirkazık da aynı yıl 5 kez start alabilirdi. İki safkan da en verimli çağlarında büyük darbe yemişlerdi. Atlarda sesamoid kemiği çatlağının tedavi olasılığı günümüzde daha yüksek ama her zaman büyük bir sorun. Özgünhan 2 Şubat, 25 Ağustos tarihleri arası 8 koşuda start alıp, 7 birincilik, 1 ikincilik elde etti. Sadece TBMM değil, G1 Niğbolu ve G1 TSK, G2 Ali Rıza Bey ve Dumlupınar koşularının da galibi o oldu. Bu kadar sınırlı sürede, Odin, Tamerinoğlu, Altaha, Yavuzca, Şirinoğlu gibi A grubunun lider isimlerini geçerek, 2. sezonunu da 139 handicap puanıyla zirvede kapattı.

HEM RAKİPLER HEM SORUNLARLA BOĞUŞUP ZİRVEDE KALMAK

Özgünhan'ı 2003 yılı sonlarına doğru yarış pistinde görebildik. Bir yıllık aradan



AT YARIŞI

ÖZGÜNHAN, HER ŞAMPİYON ARAP ATININ KOLEKSİYONUNDA OLMASI ARZU EDİLEN CUMHURİYET KOSUSU KUPASI'NI 2003 YILINDA EKÜRİSİNE KAZANDIRDI. STARTA GİRMEMEK İÇİN GÖSTERDİĞİ DAKİKALARCA SÜREN DİRENÇ, HALİS KARATAŞ'I, ATIN İLGİLİLERİ VE YARIŞSEVERLERİ HAYLİ STRESLENDİRMİŞTİ

sonra start aldığı, KV-8 Bakırköy Belediye Başkanlığı Koşusu onun tabela dışında tamamladığı ilk yarıştı.

Bu sonuç, Özgünhan gibi bir safkan için üzücüydü ama yaşadığı ciddi sakatlığa rağmen sahalara dönme şansının olduğu görülmüştü.

3 hafta sonra katıldığı G3 Mehmetçik Koşusu'nda, ağabeyi Yavuzca'yı burun ucuyla geçerek çok özlediği birinciliğe kavuştu.

Halis Karataş koşu sonrası; **"Bugün kazandık ama %50 performansla koştu, daha sorunları var. İnşallah bundan sonra eski Özgünhan'ı sahada göreceğiz"** diyordu. G2 Yüksek Komiserler Kurulu Koşusu'nu Tamerinoğlu'na baş farkıyla kaybettikten sonra sıra sezon finali diyebileceğimiz G1 mücadelelerdi.

3 ve yukarı yaşlı safkan Arap atlarının en büyük koşusu olan G1 Cumhuriyet Koşusu... Bu koşunun 2001 yılı yarış takvimindeki tarihi, Haralar Koşusu'nu tercih edecek 3 yaşlılar için uygun değildi. Hem bu nedenle hem de usta atlarla erken mücadeleye girmemek için olsa gerek, Özgünhan ve Demirkazık gibi o yılın iddialı tayları Cumhuriyet Koşusu'na katılmadılar.

3 yaşlıların temsilcilerinden Özgünhan'ın 3., Bozok'un 5. tamamladığı koşuyu Ağa Karaca kazanmıştı. 2002 Cumhuriyet Koşusu öncesi aynı yarışta sakatlanan Özgünhan ile Demirkazık'ın sezonu nasıl kapattıklarını anlattık. Bu nedenle yine koşma şansları olmadı. 2003 yılında Özgünhan Cumhuriyet Koşusu'na katılma olanağını yakaladı. Fakat Demirkazık ağustos ayından itibaren pistlerden 8 ay uzak kalınca yine koşmadı. İlginçtir bu iki rakip, 2004 yılı Cumhuriyet Koşusu'nda ilk ve son kez buluştu ve kazanan 4 yaşındaki Dayıbey oldu. Bu zorlu mücadeleden Özgünhan 2., Demirkazık 3. olarak ayrılmıştı.

Özgünhan, her şampiyon Arap atının koleksiyonunda olması arzu edilen Cumhuriyet Kosusu Kupası'nı 2003 yılında ekürisine kazandırdı. Starta girmemek için gösterdiği dakikalarca süren direnç, **Halis Karataş'**i, atın ilgilileri ve yarışseverleri hayli streslendirmişti. **Karataş** koşu sonrası; **"Üzerindeki stresi dilerim bu yarışıyla atmıştır. Geçen yıl yaşadığı arızadan dolayı stresi vardı"** diyerek atın durumunun da onlardan pek farklı olmadığını vurguluyordu. Bu çok değerli birincilikten 3 hafta sonra, G1 Kanuni Sultan Süleyman Koşusu'nu da kazanan yine Özgünhan oldu. Bu iki koşuyu, zirveyi oluşturan rakiplerini geride bırakarak kazandığını belirtmeliyiz.



AT YARIŞI

SON SÖZÜMÜZ KENDİMİZE, YARIŞSEVERLERE... NE MUTLU BİZE, YAŞATTIĞI MUTLULUKLAR İÇİN ONU ONURLANDIRMA ŞANSINI YAKALADIK. ASLINDA BİZE BU ŞANSI O VERDİ. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI KOŞUSU SONRASI KATILDIĞI G2 KOSOVA VE DURLUPINAR KOŞULARINI, SAHANIN EN İYİ ATLARI ARASINDA 105'ER KURUŞ GANYANLA KOŞUP, KAZANDI. ÖZGÜNHAN'IN 105 KURUŞ GANYANLA DAHA ÖNCE HİÇ KOŞMADIĞINI ANIMSATALIM. YARIŞSEVER GÜVENİYOR, O KAZANIYOR. NE GÜZEL FİNAL.

Böylece, 139 puanla başladığı 2003 sezonunu; 5 startta, 3 birincilik, 1 ikincilik elde ederek, 140 puanla zirvede tamamladı.

Kanuni Sultan Süleyman Koşusu sonrası, **Halis Karataş**'in çok şey anlatan bir tespiti var:

“Ankara’daki uzun mesafeli koşudan (YKK) sonra yarışa adapte olmakta zorluk çekiyor. Ondan dolayı zorlandık. Yine de kalitesini her zaman ön plana çıkarmayı başarıyor.”

Karataş'ın bu sözleri, Özgünhan'ın neden en yüksek handicap puanına sahip olduğunu açıklıyor. Safkan bazı sorunlar yaşasa da, bunları yarışlarına yansıtırsa da, kalitesini ön plana çıkararak kazanabiliyordu.

O BİTTİ DEMEDEN BİTMEZ...

Özgünhan, 2004 ve 2005 sezonlarında da 5'er yarış koşabildi. 2003 yılını Kanuni Sultan Süleyman Koşusu birinciliği ile kapatıp, 2004 sezonuna Adana'da başladı. Buradaki 2 G3 koşu birinciliği sonrası, hedefteki TBMM Koşusu için Ankara'ya geçti. Beklenenden de kolay kazandığı TBMM Koşusu'ndaki rakiplerine bir bakar mısınız? Saltukhan, Tekelioğlu, Ekinokshan, Ersanhan, Atomkarınca, Angora, Herkül, Zenginoğlu, Tamerinoğlu.

İkinci kez kazanılan TBMM Koşusu, Özgünhan için yine sorunların başlangıcıydı. Tedavi ve dinlenme için verilen 6 aylık aranın ardından, bir yıl önce kazandığı G1 Kanuni Sultan Süleyman ve G1 Cumhuriyet koşuları için yeniden piste döndü ama bu kez beklenen birincilikleri alamadı. Kanuni Sultan Süleyman Koşusu'nun ilk iki sırasını Demirkazık ile Tekelioğlu paylaştılar, Özgünhan 2001 yılı Mart ayından sonra ilk kez 3.'lükte kalıyordu. Ayrıca bu yarış, onun çim pistteki ilk ve tek 3.'lüğü oldu. Özgünhan ile Demirkazık'ı bir araya getiren 2004 yılı Cumhuriyet Koşusu'nun Dayıbey'in sürpriz birinciliği ile sonuçlandığını söylemiştik. Özgünhan'a binen **Sadettin**

Boyras, iyi başlayamadıkları bu yarış 3 boy kadar startta kaldıkları için kaybettiklerini söylüyor.

Yine 6 aylık zorunlu bir ara ve G1 TBMM Koşusu... Hedef; Satvet ve Yavuzhan gibi bu koşuyu 3 kez kazananlar arasına Özgünhan'ın adını da yazdırmaktı ama şampiyon beklenen yarışını yapamadı ve 6.'lıkta kaldı. Artık yolun sonu muydu? Bu arada Özgünhan için yurt dışından cazip teklifler geliyordu. Yabancı atçılar, Odin'den sonra bir başka Özgünhan yavrusunu da damızlık olarak almak istiyorlardı. **Adil Turan**; **“Eğer benim atım ayır olacaksa, bunu yetiştirdiği ülkede, Türkiye’de yapacak”** diyerek son noktayı koydu.

ONA YAKIŞAN VEDA

TBMM Koşusu'nun üzerinden 1 ay geçmişti. 4 atın katıldığı 1900 metre mesafeli G2 Anadolu Tarım İşletmesi Koşusu'nda Özgünhan **Halis Karataş**'la, Atman Ekürisi'nin safkanı Karataş ise **Ahmet Atçı** ile start alıyordu. **Özdemir Atman**'in sağlığında da benzer durumlara karşılaşmıştık. **Özdemir Atman**; **“Halis biz o atı bu yarışta geçemeyiz. Sen istersen ona bin”** diyerek izin verirdi. Onun ölümü sonrası, ekürinin atlarını **Halis Karataş** ile **Kamil Arda** birlikte hazırlıyorlar ve atlara Karataş biniyordu. Bunları niye anlatıyorum?

Halis Karataş, belli ki Özgünhan'dan umutluymdu. Bu koşuda asil dikkati çeken, Özgünhan'ın yanında bir başka safkanın

favori olmasıydı. Koşunun favorisi Tekelioğlu, üçüncülükte kaldı. Düzlük boyunca süren Herkül, Özgünhan mücadelesinde son gülen Özgünhan oldu ama bu birincilik kolay gelmemiştir.

3 hafta sonraki G1 Tarım ve Orman Bakanlığı Koşusu'nda mesafe 2400 metreye çıktı ve rakipler daha da sertleşti. Favori yine Tekelioğlu, ikinci at Saltukhan, üçüncü at Atomkarınca, Özgünhan dördüncü sırada şans verilen isimdi. O güne kadar geride kalan yaklaşık 5 yıllık süreç ve 36 yarışta, Özgünhan hiçbir zaman koşunun ilk iki atı dışında düşünülmemiştir.

Şampiyon geçmiş yıllarını anımsatan bir yarış yaparak, düzlükte aldığı liderliği çok da zorlanmadan bitişe kadar korumayı başardı. İkincilik Atomkarınca'nındı.

G2 Kosova ve Durlupınar koşularının galibi de yine Özgünhan oldu. Son 4 koşu, 4 birincilik. 5 yıla sığdırdığı 38 koşuda; 26 birincilik, 8 ikincilik, 2 üçüncülük. 2004 yılında ulaştığı 140 handicap puanı ile bir yıl sonra yarış yaşamını noktalamak. Yarış hayatında gerekeni fazlasıyla yapmıştı ve ona da böyle bir veda yakıştırdı.

Harada da; Hızlı Ahmet, Taykut, Altıncı His, Adil Turan ve onun ölümü sonrası oğlu **Necdet Turan**'ın **“Bunun babasını da biz koştuk”** diye haklı olarak gururlandıkları Gözyaşı Gecesi ve daha nice başarılı yavrular verdi. Kazancı 1 milyon TL barajını aşan **“şimdilik”** 19 yavrusu var.

Son sözümüz kendimize, yarışseverlere...

Ne mutlu bize, yaşattığı mutluluklar için onu onurlandırma şansını yakaladık. Aslında bize bu şans o verdi. Tarım ve Orman Bakanlığı Koşusu sonrası katıldığı G2 Kosova ve Durlupınar koşularını, sahanın en iyi atları arasında 105'er kuruş ganyanla koşup, kazandı. Özgünhan'ın 105 kuruş ganyanla daha önce hiç koştadığını anımsatalım. Yarışsever güveniyor, o kazanıyor. Ne güzel final.

